

AB'nin Elektronik Ortamda Giriş Özet Beyanı Verilmesi Uygulamasına İlişkin Rehber

1. "ENS-Entry Summary Declaration-Giriş Özet Beyanı" Nedir?

ENS,648/2005 sayılı AB Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü ve 1875/2006 sayılı Komisyon Tüzüğü gereğince AB'ye giren eşyanın güvenlik ve risk analizine tabi tutulması amacıyla, eşya AB giriş gümrük idaresine varmadan önce elektronik yolla verilen özet beyandır. ENS, ilk varış yerinde boşaltılmayacak ve taşıta kalarak diğer varış yerlerinde boşaltılacak eşya da dahil olmak üzere eşyayı AB Gümrük Bölgesine getiren taşıma aracındaki **tüm** eşya için verilir.

ENS, Topluluk Gümrük Yönetmeliği Ek 30A'da belirtilen unsurları içerir ve ekli rehberde göre doldurulur.

Topluluk Gümrük Yönetmeliği Madde 184(e)'ye göre, ENS üzerinden risk analizi yapan giriş gümrük idaresi, varsa risk analizi sonuçlarını ICS (Import control system) aracılığıyla eşyanın varacağı ve ENS'de belirtilen sonraki gümrük idarelerine iletir.

2.Kimler ENS verebilir?

ENS, Topluluk Gümrük Kodu Madde 36-b (3)'e göre taşıma şekline göre farklılık arz etmeksizin, eşyayı AB Gümrük Bölgesine getiren taşıma aracının kullanıcısı/işleticisi (carrier) tarafından verilir.

Topluluk Gümrük Kodu Madde 5'e göre, taşıyıcı şirketin (carrier) dışında, bu şirketin temsilcisi de ENS verebilir. Yani taşıyıcı adına hareket eden temsilci/gümrük müşaviri ENS verebilir.

Topluluk Gümrük Kodu Madde 36-b (4)'e göre ENS, taşıyıcı şirket dışında üçüncü kişilerce de verilebilir. Bu durumda, ENS taşıyıcı şirket adına (on behalf of) değil, onun yerine (instead of) veriliyor demektir. Örneğin; taşınan eşyanın ithalat ülkesindeki ithalatçısı ya da eşyayı kontrolünde bulunduran yük komisyoncusu (forwarder) ENS verebilir. Topluluk Gümrük Yönetmeliği Madde 183(1) ve 199'a göre; taşıyıcı ya da onun temsilcisi dışında verilen ENS, veren kişiyi ENS'nin içeriğinden, gerçekliğinden ve verildiği eşyaya ilişkin olup olmadığı açısından sorumlu kılar.

3.ENS hangi gümrük idaresine ve nasıl verilir?

Eşyanın AB Gümrük Bölgesine **ilk gireceği giriş gümrük idaresine** verilir. Taşıma aracı, AB Gümrük Bölgesini terk etmediği sürece taşıdığı eşya için yeniden ENS vermek zorunda değildir. Ancak, taşıma aracı AB Gümrük Bölgesi dışına çıkarsa, hem dışında yüklediği eşya hem de halihazırda taşıdığı eşya için tekrar girişi gerçekleştireceği gümrük idaresine ENS vermek zorundadır.

Operatörler üye ülke "İthalat Kontrol Sistemine" (Import Control System) bağlanabilmek ve elektronik ortamda ENS sunabilmek için üye ülkenin öngördüğü teknik özelliklere uygun olarak kendi elektronik sistemlerini oluşturmalarıdır.

4. Eşya boşaltılmayacaksa bile ilk uğranan AB limanı ilk giriş gümrük idaresi limanı mıdır?

ENS eşyanın boşaltılıp boşaltılmayacağına bakılmaksızın ilk giriş limanı gümrük idaresine sunulur.

5.ENS giriş gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine verilebilir mi?

ENS, eşyanın fiziki olarak girdiği giriş gümrük idaresinden başka bir gümrük idaresine (aynı ya da farklı ülkede) de verilebilir. Bunun için, ENS'nin verildiği gümrük idaresi ile eşyanın fiziki giriş yaptığı gümrük idaresi arasında elektronik veri iletişimin mümkün olması ve risk analizi tedbirlerinin bundan etkilenmemesi gerekir. ENS'yi veren beyan sahibi ENS verilme süreleri ile ilgili yükümlülüğünü ENS'yi vermesi ile sağlamıştır. Bu nedenle, ENS'nin eşyanın fiziki olarak giriş yaptığı gümrük idaresine gönderilmesindeki gecikmelerden sorumlu değildir. Eşyanın ENS kapsamındaki risk analizi fiziki giriş yaptığı gümrük idaresi tarafından yapılır.

6. ENS verme süreleri nelerdir?

Taşıma şekline göre ENS kim tarafından verilirse verilsin, ENS verme süreleri değişmez. ENS süreleri taşıma şekline göre belirlendiğinden herkes için aynıdır. Kombine taşımacılıkta, gemide taşındıktan sonra limana inen ve "aktif taşıma aracı" haline gelen kamyondaki eşya için de ENS verme süresi, gemi taşımacılığı için belirlenen süredir. Eğer ENS taşıyıcı değil başkası tarafından veriliyorsa, taşıyıcı ENS verme sürelerine uyulması hakkında üçüncü kişiden taahhüt almak durumundadır, zira taşıyıcı

ENS'lerin zamanında verilmesini sağlamak durumundadır. ENS verme süreleri aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Deniz taşımacılığında konteyner ile taşınan eşya için (kısa mesafeli konteyner taşıma dışında)	Her bir yükleme limanında eşyanın yüklenmesinden en az 24 saat önce
Dökme ve ambalaj halindeki eşya için	Eşya AB'de ilk varış limanına gelmeden en az 4 saat önce
Grönland, Faroe Adaları, Septe, Melilla, Norveç, İzlanda, Baltık Denizi limanları, Kuzey Denizi limanları, Karadeniz limanları ya da Akdeniz limanları ve Fas'taki bütün limanlar ile (Fransa'nın deniz aşırı bölgeleri, Azore, Maderia ve Kanarya Adaları hariç) AB Gümrük Bölgesi arasındaki kısa mesafeli deniz taşımacılığında	Eşya AB'de ilk varış limanına gelmeden en az 2 saat önce
AB Gümrük Bölgesi dışındaki bir bölge ile Fransa deniz aşırı bölgeleri, Azore, Maderia ve Kanarya Adaları arasındaki 24 saatten az mesafeli kısa deniz taşımacılığında	Eşya AB'de ilk varış limanına gelmeden en az 2 saat önce
Kısa mesafeli uçuşlarda (4 saatten az)	En geç uçağın havalandığı ana kadar
Uzun mesafeli uçuşlarda (4 saat ya da daha fazla)	Eşya AB'de ilk varış havalimanına gelmeden en az 4 saat önce
Demiryolu ve iç sularda yapılan taşımacılıkta	Eşya AB'de ilk giriş gümrük idaresine gelmeden en az 2 saat önce
Karayolu taşımacılığında	Eşya AB'de ilk giriş gümrük idaresine gelmeden 1 saat önce
Kombine nakliye	Bu taşıma şeklinde AB Gümrük Bölgesine giren taşıma aracına ilişkin yukarıda belirtilen süreler uygulanır. Örneğin, gemideki bir kamyon için öngörülen süre geminin AB Gümrük Bölgesindeki ilk limana gelmesinden en az 2 saat öncedir.

7. Her ne sebeple olursa olsun ENS zamanında verilmezse ne olur?

Topluluk Gümrük Kodu Uygulama Yönetmeliği'nin 184c(2) maddesine göre "Bir ekonomik operatör madde 184a'da belirtilen sürelerden sonra giriş özet beyanını sunarsa, bu durum ulusal mevzuattaki cezaların uygulanması önünde bir engel oluşturmaz." Bu tür cezalar ilk giriş gümrüğünün bulunduğu üye ülkenin ulusal gümrük mevzuatı çerçevesinde uygulanır.

8. ENS'nin aranmadığı durumlar hangileridir?

ENS'nin aranmadığı durumlar Topluluk Gümrük Kodu Uygulama Yönetmeliği Madde 181c'de belirtilmiştir. Aşağıdaki durumlarda ENS verilmesine gerek yoktur:

- Elektrik enerjisi,
 - Boru hattı ile gelen eşya,
 - Elektronik medya içerenerler dahil, mektup, posta kartı ve basılı yayınlar,
 - Uluslararası Posta Sözleşmesi kapsamında taşınan eşya,
-Para karşılığı ve bir taşıma sözleşmesi kapsamında, 1186/2009 sayılı Konsey tüzüğü'nün 2(1) (d) maddesinde tanımlanan ev eşyaları, paletler, konteynerler, denizyolu, havayolu, demiryolu, karayolu ve iç sular vasıtasıyla taşınan eşya hariç, Topluluk Gümrük Kodu Yönetmeliği'nin 230, 232 ve 233 üncü maddeleri uyarınca başka bir yolla gümrük beyanı yapılan eşya,
-Yolcu eşyası,
- Para karşılığı ve bir taşıma sözleşmesi kapsamında, 1186/2009 sayılı Konsey tüzüğü'nün 2(1) (d) maddesinde tanımlanan ev eşyaları, paletler, konteynerler, denizyolu, havayolu, demiryolu, karayolu ve iç sular vasıtasıyla taşınan eşya hariç, Topluluk Gümrük Yönetmeliği'nin 225, 227 ve 229 uncu maddeleri uyarınca sözlü beyanı uygun bulunan eşya,
- ATA Karnesi ve Gümrüklerden Geçiş Karnesi (CPD) kapsamı eşya,
- 19 Haziran 1951'de Londra'da imzalanan Kuvvetlerin Statüsü Hakkında Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme ile öngörülen Form 302 kapsamı eşya,

-Topluluk Gümrük Kodu'nun 313(b) maddesinde belirtilen usullere uygun olarak belgelendirilen düzenli sevkiyat hizmetlerinin gemileriyle taşınan eşya ve AB Gümrük Bölgesi dışında hiçbir limana veya havaalanına uğramadan AB limanları veya havaalanları arasında taşınan gemideki veya uçaktaki eşya,

-18 Nisan 1961'de diplomatik ilişkiler hakkında imzalanan Viyana Sözleşmesi, 24 Nisan 1963'de imzalanan konsolosluk ilişkileri hakkında Viyana Sözleşmesi veya diğer konsolosluk sözleşmeleri veya 16 Aralık 1969'da imzalanan özel görevler hakkında New York Sözleşmesi'ne göre muafiyet tanınan eşya,

-Sadece askeri yetkililerin kullanması amacıyla Üye Ülke askeri savunma yetkililerinin gözetiminde askeri taşıma ile AB Gümrük Bölgesine getirilen askeri teçhizat ve silahlar,

- AB Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilerce işletilen üretim veya sondaj platformları veya rüzgar tribünleri için AB Gümrük Bölgesine getirilen aşağıdaki eşya,

1) Yapım, onarım, bakım veya değiştirme amacıyla bu tür platformların veya rüzgar tribünlerinin bünyesine dahil edilen eşya,

2) Bu platformları veya rüzgar tribünlerini teçhiz etmek veya donatmak üzere kullanılan eşya,

3) Bu platformlarda veya rüzgar tribünlerinde kullanılan veya tüketilen malzeme ve,

4) Bu platformların veya rüzgar tribünlerinin zararsız atık maddeleri,

- Gümrük idaresinin ekonomik operatörle yapılan bir sözleşme ile kabul ettiği ve bu sözleşmenin içeriğiyle ya da ekonomik operatörce sağlanan bir sistem ile risk analizinin yapıldığı esas değeri 22 Euro'yu aşmayan sevkiyat kapsamı eşya,

- AB Gümrük Bölgesi'nde yer alan ve 2006/112 veya 2008/118 sayılı Konsey Direktiflerinin uygulanmadığı bölgelerden getirilen eşya,

- Heligoland, San Marino Cumhuriyeti ve Vatikan'dan getirilen eşya.

Bu durumda giriş gümrük idaresi risk analizini, eşya gümrüğe sunulduğunda geçici depolama için verilen özet beyan veya gümrük beyanı ya da yararlanabileceği diğer belgeler üzerinden yapar.

9.ENS yerine başka bir beyan verilebilir mi?

ENS için verilen sürelerde elektronik yolla verilen bir gümrük beyanı (TIR –NCTS beyanı dahil) varsa ENS'nin verilme zorunluluğu aranmayabilir. Ancak bunun için verilen gümrük beyanının ENS verilerini içermesi gerekir. Eğer içermiyorsa, ENS beyanı yapılması gerekir. Avrupa Komisyonu, Türkiye'nin doğu sınırlarında giriş özet beyanı yerine NCTS veya NCTS-TIR kapsamında transit beyanı sunmanın pratik bir yol olabileceğini örnek olarak göstermektedir.

10.ENS'nin verilip verilmediğinden kim sorumludur?

ENS'nin giriş gümrük idaresine gerekli süre ve koşullara uygun olarak verilmesinden, eşyayı AB Gümrük Bölgesine taşıyan aracın kullanıcısı/işleticisi(carrier) sorumludur. Yani taşıyıcı firma; kamyon, gemi vb. gibi taşıma aracında taşıdığı eşya için ENS verilmesinden kanuni olarak sorumludur.

11.ENS'yi veren Üçüncü Kişilerin Yükümlülükleri Nelerdir?

Üçüncü kişiler (ithalatçı ya da forwarder) ancak ve ancak taşıyıcının onay ve bilgisi dahilinde ENS verebilir. Taşıyıcı, eşya kamyonuna/gemisine yüklenmeden önce üçüncü kişiden ENS'lerin zamanında verileceği, gerekli şartları taşıyacağı ve bu durumdan kendisinin haberdar edileceği yönünde yazılı bir sözleşme ile taahhüt alabilir.

Bu şartlardan biri; taşıyıcının EORI numarasının ve taşıyıcının düzenlediği taşıma belge numarasının ya da bu belgeye yapılacak bir referansın (-örn; deniz konşimentosu ya da havayolu ordinosu) üçüncü kişilerce verilen ENS'de belirtilmesidir. Bu zorunlu şartlardan biridir ve taşıyıcıya giriş gümrük idaresi tarafından gönderilecek MRN(Movement Reference Number-Hareket Referans Numarası) için gereklidir. Bunun dışında ENS'nin ne şekilde doldurulacağı ve ENS'nin gerekli süreler içinde verilmesi taşıyıcı ile üçüncü kişi arasındaki sözleşmesel bir mutabakata dayandırılabilir. Taşıyıcı bu mutabakatı, eşya taşıma aracına yüklenmeden önce üçüncü kişiden isteyecektir.

Öte yandan; ENS'yi vermeden önce üçüncü kişi taşıyıcıdan aşağıdaki şu bilgileri de edinmelidir: Sınırdaki taşıma şekli, AB Gümrük Bölgesine ilk girişin ne zaman olacağına dair tarih, varış yeri/kodu, ENS üzerinde ilk giriş/varış olarak beyan edilen ülke kodu, IMO gemi numarası, uçuş numarası, demiryolu taşımacılığında vagon numarası, karayolu taşımacılığında kamyon kayıt numarası; gümrük bölgesine giren aktif taşıma aracı taşıtın ülkesi (gemi ve hava taşımacılığında buna gerek yok), seyahat numarası, AB Gümrük Bölgesinde gidilecek diğer liman ya da hava limanları.

Taşıyıcı yerine üçüncü kişiler tarafından verilen ENS'lerin verilir verilmediğinden taşıyıcı sorumlu iken, ENS'yi veren üçüncü kişi, ENS'nin içeriğinden, gerçekliğinden ve gerçekten o eşyaya ilişkin olup olmadığından sorumludur. Ancak Avrupa Komisyonu tarafından taşıyıcı ya da ENS sunan diğer kişilerin sorumluluğunun olay bazında araştırılması gerekebileceği ifade edilmiştir.

Aynı eşya için hem taşıyıcı hem de üçüncü kişi tarafından iki defa ENS verilmişse, giriş gümrük idaresi yapacağı risk analizinde her ikisini de kullanabilir ya da taşıyıcı tarafından düzenlenen ENS'yi dikkate alır.

12. "Movement Reference Number-Hareket Referans Numarası" (MRN) Nedir?

Giriş gümrük idaresi, eşya için verilen ENS'leri alır almaz kaydeder, onaylar ve ardından ENS'yi gönderene bir MRN gönderir. Bu ise, ENS'nin giriş gümrük idaresi sistemine girdiği, kabul edildiği ve geçerliliğinin onaylandığı anlamına gelir.

13. Giriş Gümrük İdaresi Tarafından Otomatik Oluşturulan MRN'ler Kime Gönderilir?

ENS, taşıyıcı ya da temsilcisi tarafından verilmişse MRN taşıyıcıya (ya da temsilcisine) gelir. Ancak; ENS üçüncü kişi tarafından verilmişse; giriş gümrük idaresinin sistemi tarafından otomatik olarak gönderilen MRN'ler, ENS'yi gönderen üçüncü kişiye gelecektir. Taşıyıcının AB Gümrük Bölgesine getirdiği eşya için ENS verilmesini sağlamak zorunluluğu olduğundan, üçüncü kişiler tarafından verilen ENS karşılığı gönderilen MRN'lerden de bilgi sahibi olması gerekir. Zira ancak bu şekilde taşıdığı kargo için ENS verildiğinden emin olabilir. Dolayısıyla, taşıyıcı yerine üçüncü kişiler tarafından gönderilen ENS karşılığı alınan MRN'lerin taşıyıcıya da ulaşması gerekir. Bu ise, ancak üçüncü kişiler tarafından gönderilen ENS'lerin taşıyıcının EORI numarasını içermesi ve taşıyıcının MRN gönderen giriş gümrük idaresi ile elektronik arayüzü bulunması halinde mümkündür.

Giriş gümrük idaresi ile taşıyıcının elektronik arayüzü bulunmaması halinde, MRN mesajı elektronik olarak taşıyıcıya intikal edemeyecektir. Bu durumda, ENS'yi gönderen üçüncü kişinin taşıyıcıya, ENS'nin gönderildiği ve onaylandığı bilgisi ile kendisine gönderilen MRN bilgisini vermesi gerekir. Bu bilgilendirme, sadece taşıyıcı yerine ENS gönderen üçüncü kişi tarafından değil, aynı zamanda taşıyıcı adına ENS gönderen taşıyıcı temsilcisi tarafından da yapılmalıdır. Taşıyıcı ile üçüncü kişi arasındaki bu bilgilendirme yine iki taraf arasındaki sözleşmeye dayanan bir mutabakat ile sağlanacaktır.

14. Risk Analizi kim tarafından ne zaman yapılır?

Eşyanın fiziki girişinin yapılacağı giriş gümrük idaresi, ENS üzerinden risk analizine başlar.

15. Varış Bildirimi (Arrival Notification) Nedir?

Topluluk Gümrük Yönetmeliği Madde 184 (g) uyarınca, deniz ve hava trafiğinde varış bildirimini sunulması gereklidir ve her zaman ilk giriş gümrük idaresine sunulmak zorundadır. Karayolunda ve demiryolunda bu yükümlülük eşyanın sunulmasıyla yerine getirilir. Varış bildirimini, bir önce sunulan giriş özet beyanının tanımlanması için gerekli olan bilgileri içermek zorundadır. Bu bilgiler aktif taşıma aracının operatörü tarafından kendi tercihine göre şunların bildirilmesiyle yapılır:

- Sınırdaki taşıma şekliyle birlikte taşıma aracında taşınan bütün eşya için verilen MRN, beyan edilen ilk giriş gümrük idaresinin ülke kodu, beyan edilen ilk yerin varış kodu ve fiziki giriş yerinin varış kodu ya da,
- "Entry Key" olarak kullanılan veriler (sınırdaki taşıma şekli, IMO gemi numarası ya da IATA uçak numarası gibi sınırı geçen taşıma aracının tanımlanması için gerekli olan bilgiler), beyan edilen ilk giriş gümrük idaresindeki kabul tarihi, beyan edilen ilk giriş gümrük idaresinin ülke kodu, beyan edilen ilk yerin varış kodu ve fiziki giriş yerinin varış kodu.

Taşıma aracının giriş gümrük idaresine varışıyla birlikte zaman kaybedilmeden taşıyıcı tarafından giriş gümrük idaresine "varış bildirimini" gönderilir.

Varış bildirimini, eşyayı AB gümrük bölgesine getiren taşıma aracının taşıyıcısı tarafından eşyanın fiziki olarak giriş yaptığı giriş gümrük idaresine elektronik yolla gönderilir.

Varış bildirimini, ENS gönderilen eşyayı ve getirildiği taşıma aracını giriş gümrük idaresine tanıtmak amacıyla verilir. Bu nedenle; "entry key" (sınırdaki taşıma şekli, IMO gemi numarası, AB Gümrük Bölgesine ilk girişin ne zaman olacağına dair tarih) gibi bilgileri ya da eşya için önceden gönderilen tüm ENS karşılığında alınan MRN'lerin listesini içerir. Varış bildirimini, ENS'nin aksine giriş gümrük idaresine **sadece taşıyıcı** tarafından giriş gümrük idaresinin öngördüğü biçimde verilir.

Kombine taşımacılıkta, AB Gümrük Bölgesine giren taşıma aracının taşıyıcısına, taşıma aracında bulunan tüm eşya için düzenlenen MRN'lerin listesi verilir. Zira varış bildirimini yaparken, taşıma aracındaki eşya için gönderilen tüm MRN'lerin listesini verme sorumluluğu taşıyıcıdadır.

Bu durumda taşıyıcısı verilen ENS'lerden haberdar olmak ve gönderilen MRN'leri de bilmek zorundadır. Eğer giriş gümrük idaresi ile elektronik arayüzü yoksa MRN'ler taşıyıcıya elektronik yolla gönderilemeyecektir. Kombine taşımacılıkta, ENS veren ve karşılığında MRN alan tüm kişiler ki bunlar temsilciler olabileceği gibi üçüncü kişiler de olabilir, tüm MRN'leri taşıyıcıya iletmek zorundadır. Bu ise, taşıyıcı ve ENS veren kişiler arasında eşya henüz taşıma aracına yüklenmeden imzalanacak sözleşmeye dayanan bir mutabakat ile sağlanabilir.

16.Eşyanın gümrüğe sunulması nasıl gerçekleşir?

Eşya için varış bildirimini verilmesinin hemen ardından limanda boşaltılacak tüm eşyanın gümrüğe sunulması gerekir. Eşyayı AB Gümrük Bölgesine getiren kişi (taşıyıcı, onun temsilcisi ya da taşıma sorumluluğunu üstlenen kişi) eşyayı gümrüğe sunar.

-Eşyayı gümrüğe sunma şu yollarla yapılabilir:

- Eşya taşıma araçları üzerindeyse (ana yol veya demiryolu) fakat eşya gümrük bölgesine girmişse, eşyayı gümrüğe sunma işlemi gümrük idaresine gecikmeksizin bir gümrük beyanı sunulması yoluyla yapılabilir.
- Deniz veya hava taşımacılığında uçaktaki/gemideki eşya boşaltma yerinde ya da aktarma yerinde beyan edilebilir.
- Eğer eşya giriş gümrük idaresinde depolanacak ya da boşaltılacaksa (hava ve deniz taşımacılığı için) eşyayı sunan kişi giriş gümrük idaresine özet beyan sunabilir.

Boşaltılmayıp taşıtta kalan ve diğer limanlarda indirilecek eşyanın gümrüğe sunulmasına ve özet beyan verilmesine gerek yoktur. Söz konusu muafiyet, taşıma aracında bulunan ve gümrüğe sunulacak eşyanın indirilmesi ve yerinden alınması için taşıma aracından indirilen ve tekrar yüklenen eşyayı da kapsar.

17.Özet beyan ne zaman verilir?

Geçici depolama için verilen özet beyan; eşya için gönderilmiş olan ENS'leri ve varsa giriş gümrük idaresi tarafından istenen diğer bilgileri içerir.

Eğer giriş gümrük idaresi tarafından kabul edilirse, söz konusu beyan bir taşıma belgesi ile yapılabilir ve varış bildirimini ile birleştirilebilir.

Eğer giriş gümrük idaresine varan taşıma aracında bulunan eşya için daha önce elektronik yolla hiçbir ENS gönderilmemişse; giriş gümrük idaresi ENS'nin hemen verilmesini talep eder. Bu durumda ENS'yi, limanda boşaltılacak tüm eşya için taşıma aracının taşıyıcısı verir. Bu durumda, ayrıca bir varış bildirimine gerek yoktur ve varış bildirimini geçici depolama özet beyanı ile birleştirilir.

18. Eşyanın Gümrük Rejimine Tabi Tutulması Nasıl Olur?

Gümrüğe sunulan eşya gümrükçe onaylanmış bir işleme ve bir gümrük rejimine tabi tutulur. Beyan sahibi ya da onun temsilcisi tarafından eşyanın bir gümrük rejimine tabi tutulması için gümrük beyanı verilir.

-Topluluk Gümrük Kodu madde 4/16'ya göre gümrük rejimleri:

- Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi
- Ekonomik Etkili Gümrük Rejimi
 - ✓ Antrepo
 - ✓ Hariçte İşleme
 - ✓ Gümrük Kontrolü Altında İşleme
 - ✓ Geçici Kabul
- Yeniden İhracat Rejimi
- Transit Rejimi

- Serbest dolaşıma giriş rejimi ve ekonomik etkili gümrük rejimi beyanı elektronik formatta verilebilir.

19. "Aktif Taşıma Aracı" (Active means of transport) nedir?

Eşyayı AB Gümrük Bölgesine getirmek amacıyla, kendi kendine hareket edebilen araçtır. Bu aracın kullanıcısı ya da işleticisi, aracın taşıyıcısıdır(carrier). Taşıyıcı, ENS vermek ya da verilmesinin takibini ve teyidini sağlamak ile yükümlüdür.

"Kendi kendine" ifadesi "taşıma aracı" için özellikle kullanılmıştır. Örneğin, bir gemi içinde hem kendi taşıdığı eşya, diyelim ki konteyner, römork ya da demiryolu vagonları, hem de eşya ile yüklü ve AB limanına ulaştıktan sonra seferine kendi devam edecek kamyonlar bulunabilir.

Bu durumda, gemideki eşya için (konteyner, römork ya da demiryolu vagonları) ENS verilmesinden taşıyıcısı(gemi); kamyonadaki eşya için ENS verilmesinden taşıyıcısı(kamyon) sorumludur. Gemide bulunan eşya için ENS verme yükümlülüğünün başka başka taşıyıcılarda olması durumuna "kombine taşımacılık" denir.

Kamyon, AB Gümrük Bölgesine ulaşıp gümrük işlemleri tamamlandıktan sonra yoluna kendi başına devam edebildiği için bir aktif taşıma aracıdır ve bu nedenle yüklü olduğu eşya için ENS verme yükümlülüğü taşıyıcıdadır (kamyon).

Ancak tabi ki, hem kamyonadaki hem de gemideki eşyalar için taşıyıcı temsilcileri ya da üçüncü kişiler ENS verebilir. Bu halde, üçüncü kişinin taşıyıcının onayını alması gerekir. Kamyonadaki eşya için üçüncü kişi pekâlâ gemi taşıyıcısı da olabilir. Bu halde genel kural, ENS'nin verilmesinden gemi ya da kamyon taşıyıcısı sorumlu iken; ENS'nin içeriğinden, geçerliliğinden ve eşyaya ilişkin olup olmamasından ENS'yi veren kişi sorumludur.

Daha sonra ele alınacaktır ancak kısa bilgi olarak vermek gerekirse, gemide bulunan tüm eşya için gerek gemide bağımsız bulunsun (konteynerlar, römorklar ya da demiryolu vagonları) gerekse gemideki kamyonun yükü olsun; "varış bildirimini" ve "sapma bildirimini" vermektan gemi taşıyıcısı sorumludur. Bu durumda, "Arrival notification" ve "Diversion notification" içeriği bilgiler olan MRN listesinin gemi taşıyıcısına verilmesinden kamyon taşıyıcısı sorumludur. Bu ise ancak sözleşmeye dayanan bir mutabakat ile mümkündür. Büyük olasılıkla eşya dolu kamyonlar gemisine binmeden önce gemi taşıyıcısı bunun garantisini ENS verilmesinden sorumlu olan kamyon taşıyıcısından isteyecektir.

20.ENS'nin Nasıl Değiştirilir?: (Değişiklik Bildirimi: Amendment Notification)

ENS üzerinde değişiklik sadece orijinal ENS'yi sunan kişi veya onun temsilcisi tarafından yapılabilir. ENS'nin gönderilmesinin ardından taşıyıcı, taşıyıcı temsilcisi ya da üçüncü kişiler tarafından ENS'nin gönderildiği giriş gümrük idaresine ENS değiştirme talebinde bulunulabilir. Talep, giriş gümrük idaresine elektronik olarak iletilir.

Değiştirme talebinin üçüncü kişiler tarafından yapılması durumunda, değiştirme kabul bildiriminin giriş gümrük idaresi tarafından üçüncü kişiye iletilmesi kadar taşıyıcıya da iletilmesi gerekir. Bunun için değiştirme talebi yapan üçüncü kişinin taşıyıcının EORI numarasını değiştirme talebine girmesi ve taşıyıcının söz konusu kabulün kendisine de gönderilmesini giriş gümrük idaresinden talep etmesi ve giriş gümrük idaresi ile elektronik arayüz bağlantısının bulunması gerekir.

ENS değişiklik bildirimini; "sapma değişikliği (diversion) talebinin" giriş gümrük idaresi tarafından kabul edilmesi ve taşıma aracının ENS'nin yollandığı ve onaylandığı giriş gümrük idaresine değil de başka bir gümrük idaresine doğru istikamet değiştirmesi halinde yapılamaz.

ENS'yi veren, ENS'nin verildiği anda kendisinde mevcut olan bilgi ile söz konusu beyanı yapar. ENS verirken ticarete bulunduğu ya da sözleşme yaptığı kişilerce kendisine verilen bilgileri kullanır. Bu nedenle beyan sahibi, kendine verilen söz konusu bilginin yanlış olabileceği konusunda nedenlerinin ya da şüphesinin bulunduğu durumlar hariç olmak üzere, söz konusu bilginin doğru olup olmadığını araştırmak durumunda değildir.

Eşyanın AB Gümrük Bölgesine taşınması işlemini başlatan ya da bu amaçla taşıyıcı, forwarder veya bir aracı ile anlaşılan kişinin, ENS doldurulması için gereken doğru ve gerçek bilgiyi ENS'yi verecek olan taşıyıcı, forwarder veya bir aracıya vermiş olması gerekir. Dolayısıyla, ENS veren beyan sahibi ENS bilgilerinin kendisine yanlış verildiğinden ya da bilgilerin değiştirdiğinden haberdar olduğu anda, ENS'nin değiştirilmesine ve değiştirme talebinin verilmesine ilişkin hükümleri işler. Hukuki olarak, ENS bilgilerini değiştirme hususunda bir kısıtlama yoktur.

Değişiklik bildirisinin verilmesinin artık mümkün olmadığı hallerde ve ENS ile gümrük idaresine beyan edilen bilgiler ile gümrük idaresine sunulan eşya arasında farklılık varsa, söz konusu farklılık eşyanın gümrüğe sunulduğu anda ya da geçici depolama için verilen özet beyan sırasında giderilir.

Ayrıca, eşyanın AB Gümrük Bölgesine taşınması için ENS bilgilerini ENS beyan sahibine vermesi gereken kişinin bu bilgileri sistematik olarak yanlış vermesi durumunda, ENS beyan sahibi bu durumu gümrük idaresine bildirir.

Taşıyıcının her zaman değişiklik yapmak yerine yeni bir ENS sunma seçeneği bulunur. Ancak bu durum asla ENS sunmak için öngörülen sürenin baştan başlamasına yol açmaz. Güvenlik ve emniyet risk analizinin gerçekleştirilmesi bakımından, varış bildirimini (arrival notification) ya da sapma bildirimini (diversion notification) onaylanan ENS'lerin, IT sistemlerinden kaynaklı kısıtlamalar nedeniyle değiştirilmesi mümkün değildir. Bunun yanında ayrıca, ENS veren/beyan eden kişiye ait bilgilerin, temsilci bilgilerinin ve ENS'de ilk giriş gümrük idaresi olarak beyan edilen idare bilgilerinin teknik problemlere neden olmamak amacıyla değiştirilmemesi önem arz etmektedir.

ENS değişikliği halinde, ENS verilmesindeki süreler tekrar işlemez, zira süreye ilk verilen ENS ile uyulmuş kabul edilir. Değişikliğin onaylanması esnasında eğer gemi seferine çıkmışsa, "DO NOT LOAD-YÜKLEMİYİNİZ" mesajının gönderilmesi mümkün değildir.

ENS'yi veren/beyan eden kişiye ait bilgiler, temsilcisine ait bilgiler ya da giriş gümrük idaresi bilgilerinin artık doğru olmadığı durumlarda, yeni bir ENS verilmeli ve Topluluk Gümrük Yönetmeliği Madde 184(a)'da belirtilen süreler mümkün olduğunca uyulmalıdır.

21. ENS Üzerinde Değişiklik Yapmak İçin Uygulanan Süre Sınırı Nedir?

648/2005 sayılı Tüzüğü'nün 182d(4) maddesine göre, gümrük idaresi özet beyan sunan kişiyi eşyayı inceleme niyetinde olduğuna ya da beyandaki bilgilerin doğru olmadığına ilişkin bilgilendirirse ya da eşyanın yer değiştirilmesine izin verirse ENS üzerinde hiçbir değişiklik yapılamaz. Bu durumlardan herhangi birisi gerçekleşmemiş ise taşıma aracının AB gümrük bölgesine varmasından önce her an değiştirme yapılabilir.

22.Taşıyıcının Bilgisi ve Onayı ile ENS Dolduran Forwarder, Taşıyıcının MRN'sini de Elde Etmektedir. ENS'de Bir Değişiklik Olduğu Zaman Taşıyıcı Bundan Haberdar Edilir mi?

Otomatik olarak haberdar edilmez. Taşıyıcı forwarderın doldurduklarının doğruluğundan ve bütünlüğünden sorumlu olmadığı için, Forwarderların ENS'de yaptığı değişikliklerden haberdar edilmesine gerek yoktur. Eğer taşıyıcı buna ilişkin bildirimler almak isterse, gümrük idaresinden değişiklik bildirisinin kopyasının elektronik olarak gönderilmesini isteyebilir.

23.Değişiklik Sonrası Risk Analizi Nasıl Yapılır?

Değiştirilen ENS'nin değiştirilen hususlarına ilişkin olarak risk analizi yeniden yapılacaktır. Gümrük idaresi risk analizi için ilave zamana ihtiyaç duyacağından, değişiklik talebinin eşyanın gümrüğe varmasından ne kadar önce yapıldığına bağlı olarak bu durum eşyanın gümrük işlemlerinin tamamlanmasını etkileyecektir.

Değiştirilen unsurlara ilişkin yapılan risk analizi sonrası alınan sonuç ENS'de belirtilen sonraki gümrük idarelerine risk analizini gerçekleştiren giriş gümrük idaresi tarafından iletilir.

24.Sapma Bildirimi (Diversiion Notification) Nasıl Yapılır?

Aynı üye ÷lkede ilk gidilmek istenen limana/yere değil de başka bir limana/yere gidilecekse, istikametteki değişikliği bildirmeye gerek yoktur. Örneğin aynı üye ÷lkede boşaltmanın yapılacağı liman değişmişse bunun için sapma bildirimini yapmaya gerek yoktur, bu bir ENS değişikliği olarak sayılır. Aradaki bildirim söz konusu üye ÷lkenin ulusal sistemine göre işleyecektir.

Eğer sapma, bir üye ÷lkede ilk defa varılacak olan ve ENS'de varılacak sonraki limanlar olarak belirtilmemiş bir liman ise AB Gümrük Bölgesine giriş yapan taşıyıcı ya da temsilcisi güzergâhtaki değişikliği, ENS'de belirtilen ve ENS'nin gönderildiği ilk giriş gümrük idaresine "sapma bildirimini" ile bildirir.

Ancak değiştirilen güzergah zaten planlanan bir taşıma güzergahı ya da ilk verilen ENS'de önceden belirtilen bir güzergaha dahil bir AB limanı ise değişiklik talebine gerek yoktur. Bu durumda varılacak gümrük idaresi, ENS'nin verildiği gümrük idaresi tarafından zaten bilgilendirilmiş ve gerekli tedbirler alınmiştır. Talebin içeriği, Topluluk Gümrük Yönetmeliği Ek 30A'da belirtilen 6 nolu tabloya göre yapılmalıdır.

Sapma bildirimini (DN), ENS varış bildirimini (arrival notification) ile aynı bilgileri içerir. Yani gemi içindeki eşya için verilmiş olan tüm ENS'lere ilişkin ENS'de belirtilen giriş gümrük idaresi tarafından verilen MRN listesini içerir. ENS'de belirtilen ve ilk gidilmek istenen giriş gümrük idaresi, diğer gümrük idaresini bilgilendirir ve varsa risk analizi bilgisini de gönderir. Sapma bildirimini sunmak için bir süre sınırı öngör÷lmemiştir ancak bildirim sapma kararı alınır alınmaz ve araç yeni giriş gümrüğüne gelmeden önce yapılması gerekir.

Ancak eğer değiştirilen istikametteki gümrük idaresi, verilen ENS'de belirtilen sonraki varış noktaları arasında olup planlı bir güzergah ise, DN'ye gerek yoktur ve ENS'nin verildiği gümrük idaresi tarafından planlı güzergahta olan diğer varış idaresi risk analizi hakkında zaten bilgilendirilmiştir.

ENS'de ilk giriş gümrük idaresi olarak belirtilen ve ENS gönderilen gümrük idaresi tarafından kabul edilen ENS'lerin değiştirilmesi mümkün değildir.

ENS unsurlarını içeren transit beyannamesi (TIR-NCTS) verilen durumlar için DN'ye gerek yoktur. Zira transit beyannamesi ENS gibi kullanılacak ve NCTS bu bilgilerin diğer transit duraklarına aktarıma işini zaten kendi halledecektir.

Eğer bir taşıma aracı ENS'de belirtilen giriş gümrük idaresi yerine başka bir gümrük idaresine vardıda, bu halde DN talebinde bulunamaz. Eşyanın fiziki olarak getirildiği esas giriş gümrük idaresine hemen yeni bir ENS sunmak durumundadır.

25.Gemi Taşımacılığının Paylaşılması Anlaşmaları Durumunda Ne Yapılır?

Söz konusu anlaşmayı yapan deniz taşımacılarının her biri tarafından gemide taşıdıkları eşya için deniz konşimentosu düzenlenebilir ve her biri birer deniz taşıyıcısı haline gelir. Bu durumda ENS verme yüküml÷l÷ęü, gemi taşımacılığını paylaşan ve taşıdıkları eşya için konşimento düzenleyebilen her bir taşıyıcıda bulunmaktadır.

26. AB Ülkelerinin Elektronik Altyapısında Sorun Ortaya Çıkması Durumunda Ne Yapılmalıdır?

Üye ÷lkenin elektronik altyapısında bir sorun oluşması halinde bu durum üye ÷lke tarafından bütün operatörlere açıkça duyurulacaktır. Eğer operatör ulusal idareyle bağlantı kurmakta zorluk çekerse, bu durumu ilgili ulusal idareye bildirmelidir. Her bir üye ÷lkenin sistemin yönetilmesine ilişkin bir yardım masası bulunmaktadır.

27. AB Gümrük İdarelerinde ENS'nin verilme zorunluluğu ne zaman başlayacaktır?

ENS'lerin, 31.12.2010 gece yarısından sonra yapılacak sevkiyatlarda verilmesi zorunludur.

Örnek: Gemi seferi Singapur-Kolombiya ve Fas'ı kapsıyor. Gemi Singapur'dan 31 Aralık 2010 gece yarısından önce yola çıkmış ve sonra Kolombiya'dan da 1 Ocak'ta yük almış olsun. Bu durumda

Kolombiya'dan yük alırken ENS vermek zorunda değildir. Eğer Singapur'dan 31 Aralık 2010 gece yarısında sonra yola çıktıysa, bu durumda sonraki limanda ENS vermek zorundadır.